

Til alle amtskommuner og forberedelsesudvalg

Dato: 19. juli 2006
Kontor: Kmadm.
J.nr.: 2005-2540-28
Sagsbeh.: HEN
Fil-navn: Orienteringsskr. 19. juli 2006

Orientering om endelig version af "Budget- og regnskabssystem for regioner" samt opfølgning på økonomiaftalen for 2007 vedrørende omkostningsregistrering

Hermed fremsendes orienteringsskrivelse vedrørende:

1. Endelig version af kapitel 1-6 samt kapitel 7-10 i "Budget- og regnskabssystem for regioner" der har virkning fra budget 2007.
2. Opfølgning på den del af aftalen af 10. juni 2006 mellem regeringen og Danske Regioner om regionernes økonomi for 2007 der vedrører omkostningsregistrering.

Ad 1. Endelig version af "Budget- og regnskabssystem for regioner"

Et første udkast til kapitel 1-6 til nyt "Budget- og regnskabssystem for regioner" blev udsendt ved orienteringsskrivelse af 20. april 2006. Med denne skrivelse udsendes den endelige version af kapitel 1-6 samt kapitel 7-10 i "Budget- og regnskabssystem for regioner", der træder i kraft den 1. august 2006. Det bemærkes, at kapitel 7 (bogføring, regnskab og revision) og 9 (vejledning om omkostningskalkulationer) er videreført uændret fra "Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner". Arbejdsgruppen vedrørende regionernes økonomiforvaltning vil efter sommerferien revidere kapitel 7 med henblik på, at dette bliver målrettet de nye regioner.

I kapitel 10 er der som noget nyt i forhold til det tilsvarende kapitel i "Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner" indarbejdet en vejledning om udarbejdelse af omkostningsbevillinger i regionerne.

"Budget- og regnskabssystem for regioner" vil foreløbig være tilgængelig på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside vedrørende budget- og regnskabssystem (www.im.dk/guleMappe/maingul.asp) under fanebladet "Følgebrev". En selvstændig hjemmeside vedrørende "Budget- og regnskabssystem for regioner" er under udarbejdelse.

De væsentligste ændringer i forhold til den tidligere udsendte version af 20. april 2006 omtales i det følgende. Det skal dog nævnes, at sproglige justeringer og opdaterede kontoplantekster ikke er omtalt.

Kapitel 2.5

I tilknytning til aftalen mellem regeringen og Danske Regioner om regionernes økonomi for 2007 er det i Budget- og regnskabsudvalget besluttet, at feriepenge fra regnskab 2007 skal indregnes i balancen og omkostningsregistreres, jf. nedenfor. Der er oprettet en ny art 0.7 til registrering af omkostninger til feriepenge.

Det er endvidere anført, at interne afregninger mellem forskellige funktioner og omkostningssteder i regionen enten kan foretages ved hjælp af plus-/minusposter på samme art eller ved anvendelse af interne arter på hovedart 9. Dette svarer til det eksisterende regelsæt i "Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner". Endelig er det præciseret, at overførsel fra hovedkonto 4 og 5 til hovedkonto 1-3 i forbindelse med både budget og regnskab altid skal ske ved brug af hovedart 9.

Kapitel 2.6

Der vil i efteråret 2006 blive udstedt en ny bekendtgørelse om momsrefusionsordning m.v. for kommuner og regioner som led i omlægningen af momsudligningsordningen. Herunder fastlæggelse af regler om refusion af indirekte udgifter til betaling af lønsumsafgift. Der vil i den forbindelse blive udarbejdet en revideret positivliste, der indarbejdes i afsnit 2.6 om momsrefusionsordningen.

Kapitel 2.6, 3.5 og 4.5

På funktion "5.80.95 Refusion af købsmoms" nedlægges gruppering "004 Tilbagebetaling af refusion af købsmoms". Tilbagebetaling af købsmoms i forbindelse med indtægtsdækket virksomhed (huslejeindtægt, tilskud mv.) registreres i stedet for på gruppering "003 Udgifter til købsmoms" med modpost på den funktion, som huslejeindtægten/tilskuddet vedrører.

Formålet med ændringen er at undgå, at der i forbindelse med både budget og regnskab står en udgiftssaldo på funktion 5.80.95, som skal fordeles på hovedkonto 1-4. Med den anførte model sikres det, at funktionen altid går i nul i både budget og regnskab.

Kapitel 3.2 og 4.2

Der er oprettet nye funktioner "2.85.80 Bloktilskudsfinansierede aktiviteter" og "2.90.91 Bloktilskud fra staten". På funktion 2.85.80 registreres omkostninger til udarbejdelse af rammeaftaler mv. på social- og specialundervisningsområdet, som finansieres af sundhedsbloktilskuddet fra staten. Den del af sundhedsbloktilskuddet, der vedrører social- og specialundervisningsområdet, overføres fra funktion 1.90.90 til 2.90.91 ved brug af plus-/minusposter på art 8.6.

I udkastet af 20. april 2006 var det forudsat, at omkostninger til udarbejdelse af rammeaftaler mv. på social- og specialundervisningsområdet skulle konteres på funktion "3.60.50 Øvrige udgifter og indtægter", dvs. under det regionale udviklingsområde.

Kapitel 3.4, 3.6, 4.4 og 4.6

Der er ultimo marts 2006 som led i kommunalreformen indgået delingsaftaler mellem stat, regioner, kommuner og trafikselskaber om fordeling af amternes aktiver, passiver, rettigheder og pligter. Det fremgår af § 41 i bekendtgørelsen, der regulerer de økonomiske pengestrømme i forbindelse med delingsaftalen (bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver, passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen), at

der skal foretages en økonomisk udligning i form af kontant betaling eller via en betalingsrække fordelt som en 10-årig annuitet.

Der er på den baggrund autoriseret grupperinger til kontant betaling på hovedkonto 4 (funktion 4.60.51) samt grupperinger under langfristet gæld og tilgodehavender til de tilfælde, at indtægten eller udgiften i form af tilgodehavender og gæld oppebæres/betales over en årrække på hovedkonto 6 (funktionerne 6.15.13, 6.28.19 samt 6.55.64-65). Regelsættet har til formål at sikre gennemsigtighed i pengestrømmene mellem myndighederne som følge af de indgåede delingsaftaler.

Kapitel 3.5, 4.5 og 4.6

Funktion "5.75.77 Kurstab i forbindelse med lånoptagelse" nedlægges. Kurstabet nedskrives i stedet over balancekonto 6.75.99. Formålet hermed er at sikre, at driftsområderne på hovedkonto 1-4 ikke belastes af kurstab. Dette svarer til praksis i "Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner", hvor kurstab alene er en finansiel post, der ikke påvirker driftsområderne på hovedkonto 0-6.

Kapitel 3.6

For hovedfunktionerne "Materielle anlægsaktiver, immaterielle anlægsaktiver og omsætningsaktiver" sondres mellem aktiver tilhørende:

- 001 Regionale sygehuse og sundhedsområdet
- 002 Selvejende institutioner på sundhedsområdet
- 003 Regionale institutioner på social- og specialundervisningsområdet
- 004 Selvejende institutioner på social- og specialundervisningsområdet
- 005 Det regionale udviklingsområde
- 006 Ikke fordelte aktiver

Der er på hovedfunktionerne autoriseret grupperinger for hver kategori.

Kapitel 4.4

Det er efter drøftelse i arbejdsgruppen om regionernes økonomiforvaltning besluttet, at "Hovedkonto 4 Fælles formål og administration" skal overgå til omkostningsbaserede bevillinger ligesom social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde, bl.a. fordi det vil give flere erfaringer med omkostningsbaserede bevillinger, og da forskellen mellem udgiftsbaserede og omkostningsbaserede bevillinger på hovedkonto 4 vil være beskeden. I forhold til hovedkonto 1, der i 2007 og 2008 kan administreres efter udgiftsbaserede principper, indebærer det, at der opstår et "mismatch". Da den overførte del fra hovedkonto 4 til hovedkonto 1 vil udgøre en beskeden andel af det samlede ressourceforbrug på hovedkonto 1 vurderes problemet at være af ubetydeligt omfang.

Overførelsen fra hovedkonto 4 til hovedkonto 1-3 i forbindelse med både budget og regnskab foretages ved brug af hovedart 9.

Kapitel 5.2.1

I udkastet af 20. april 2006 fremgår det, at afskrivninger på aktiver, der eksisterer i forbindelse med oprettelsen af regionerne pr. 1. januar 2007, ikke må påvirke mellemløbet mellem regionen og det regionale udviklingsområde og social- og specialundervisningsområdet.

Det præciseres i afsnit 5.2.1, at hvert af områderne ved opstarten af regionerne pålægges en intern gæld svarende til værdien af områdets aktiver. Gælden afdrages og forrentes svarende til afskrivning og forrentning af aktiverne. Der er tale om det samme princip, som gælder for nyinvesteringer, nemlig at et områdes gæld til regionen øges svarende til værdien af investeringen.

Kapitel 5.2.5

Reglerne for fordeling af omkostninger og indtægter fra hovedkonto 4 til hovedkonto 1-3 og fra hovedkonto 5 til hovedkonto 1-4 er justeret efter drøftelse i arbejdsgruppen om regionernes økonomiforvaltning.

Ved fordelingen af indtægter og udgifter til fælles formål og central administration, der konteres på hovedkonto 4, fastsættes fordelingsnøglen af regionerne under hensyntagen til de tre aktivitetsområders belastning af fællesområdet. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab og skal kunne dokumenteres.

Ved fordelingen af indtægter og udgifter til renter m.v., der konteres på hovedkonto 5, anvendes følgende fordelingsnøgle: Hovedkonto 2-4 belastes med renteudgifter svarende til den beregnede interne forrentning af både eksisterende og nye investeringer på de tre aktivitetsområder. Saldoen, der herefter fremstår på hovedkonto 5, overføres til og finansieres endeligt på hovedkonto 1. Fordelingsnøglen skal fremgå af både budget og regnskab.

Kapitel 5.2.7 og 5.4.2

Reglerne for udarbejdelse af pengestrømsopgørelsen er justeret. Der skal fortsat udarbejdes en samlet pengestrømsopgørelse for hele regionen samt særskilte pengestrømsopgørelser opgjort efter omkostningsbaserede principper for social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde. Det er dog præciseret, at i de sidstnævnte pengestrømsopgørelser, skal pengestrømmene fra finansieringsaktiviteterne og den kortfristede gæld og de kortfristede tilgodehavender ikke medtages, da lånoptagelse, afdrag på lån og forskydninger i de kortfristede poster forudsættes at ske centralt i regionen som en integreret del af regionens fælles kassebeholdning.

Kapitel 5.2.7

Det præciseres, at flerårsoversigten, jf. kapitel 5.2.3, skal vedtages og derfor også uddeles til regionsrådets medlemmer. Flerårsoversigten udarbejdes og vedtages sammen med budgettet. Flerårsoversigten kan integreres som en del af bevillingsoversigten. Regionsrådets vedtagelse af budgetoverslag er et lovkrav.

I skemaet i kapitel 5.2.7, der sammenfatter reglerne om uddeling og indsendelse af oversigter til budgettet, indgår flerårsoversigten imidlertid ikke, hvilket derfor ændres.

Ad 2. Opfølgning på økonomiaftalen for 2007 vedrørende omkostningsreformen

Regeringen og Danske Regioner har i forbindelse med økonomiaftalen for 2007 aftalt, at der til brug for åbningsbalancen for 2007 etableres enslydende retningslinier for alle regioner, herunder en obligatorisk udvidelse af omfanget af omkostningsregistreringen. Åbningsbalancen skal være udarbejdet og godkendt af regionsrådet senest ved udgangen af september 2007.

Efter drøftelse i Budget- og regnskabsudvalget er der mellem parterne enighed om, at der til brug for etableringen af åbningsbalancen og for at øge sammenligneligheden af

regionernes omkostningsbaserede regnskaber udmeldes præciseringer i det gældende regelsæt for kommuner og amtskommuner på følgende områder:

1. Ældre ejendomme anskaffet før 1/1-1999 skal registreres til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1. januar 2004.
2. Der autoriseres en opgørelsesmetode for pensionsforpligtigelser til ikke-forsikringsmæssigt afdækkede tjenestemandspensioner.

Der er enighed om, at følgende udestående elementer i regnskabsreformen indarbejdes med virkning fra 2007:

3. Varebeholdninger indregnes, hvis der sker væsentlige forskydninger i lagerstørrelsen, og lageret overstiger en bagatelgrænsen på 100.000 kr. Varelagre over 1,0 mio. kr. skal altid indregnes.
4. Skyldige feriepenge indregnes.

Der er enighed om, at der udmeldes vejledende retningslinier, som regionerne frivilligt kan tage i anvendelse i 2007 og som gøres obligatorisk fra regnskab 2008 på følgende område:

5. Hensatte forpligtigelser og hensættelser til tab på tilgodehavender.

Budget- og regnskabsudvalget vil i efteråret 2006 drøfte, om det skal autoriseres at indarbejde skyldig afspadsring og over- og merarbejde i balancen for både kommuner og regioner. Endvidere vil det blive drøftet, om der skal autoriseres faste og ensartede afskrivningstider for materielle anlægsaktiver i både kommuner og regioner.

Med gennemførelsen af disse ændringer vil processen med gennemførelsen af regnskabsreformen i hovedsagen være tilendebragt.

Nedenfor gennemgås ændringerne nærmere:

Ad. 1. Indregning af ældre ejendomme opført før 1. januar 1999.

Amter og kommuner har hidtil kunnet anvende enten kostpris eller offentlig ejendomsvurdering til værdiansættelse af ejendomme opført eller anskaffet før 1. januar 1999. Med henblik på etablering af åbningsbalancen for 2007 ensrettes regelsættet, således at alle ejendomme værdiansættes ud fra ejendomsvurderingen, der kunne lægges til grund ved udarbejdelsen af åbningsbalancen pr. 1. januar 2004. Det indebærer, at ældre ejendomme i åbningsbalancen skal måles til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1. januar 2004 korrigeret for af- og nedskrivninger samt opskrivninger, der er foretaget i perioden 2004-2006.

En undersøgelse af regnskabspraksis i efteråret 2005 har vist, at alle amtskommuner og hovedparten af kommunerne ved værdiansættelsen til brug ved åbningsbalancen for 2004 har anvendt den offentlige ejendomsværdi.

Regionerne kan derfor for ejendomme opført før 1. januar 1999 og som overtages fra amtskommunerne anvende de eksisterende oplysninger i amtskommunernes anlægskartoteker ved udarbejdelsen af åbningsbalancen.

Ad 2. Obligatoriske opgørelsesprincipper for uafdækket pensionsforpligtelse

Kommuner og amter skal i dag opgøre hensættelsen til tjenestemandspensioner, som ikke er forsikringsmæssigt afdækket. Der gives imidlertid mulighed for individuelt at fastlægge de nærmere forudsætninger for beregningen.

Forudsætningerne varierer bl.a. på valgt tilbagetrækningsalder, renteniveau, dødelighed mv. Særligt vil forskelle i valgt tilbagetrækningsalder og renteniveau have betydelig indvirkning på opgørelsen af pensionsforpligtelsen.

Med henblik på etablering af åbningsbalancen for 2007 ensrettes regelsættet således, at beregningen af tjenestemandspensionsforpligtelsen fra regnskab 2007 skal baseres på en pensionsalder på 62 år og en opgørelsesrente på 2 pct.

De valgte forudsætninger skal ses på baggrund af, at disse forudsætninger hidtil har været anvendt af hovedparten af amterne og kommunerne, der har fået forpligtelsen beregnet af Sampension ved udarbejdelsen af åbningsbalancen opgjort pr. 1. januar 2004.

Endvidere stilles med virkning fra regnskab 2007 krav om aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen samt herefter minimum hvert 5 år.

Ad 3. Varebeholdninger

Med virkning fra regnskab 2007 bliver det obligatorisk at indregne varebeholdninger i balancen og omkostningsregistre forskydninger i disse i resultatopgørelsen.

Indregningen af varebeholdninger i balancen sker efter de samme regler som for materielle anlægsaktiver, dvs. til kostpris inklusiv indirekte produktionsomkostninger til fremstillingen af varerne og med fradrag af rabatter, bonus m.v., jf. kap. 8.3 i Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner side 15.

Fremover skal alle varebeholdninger indregnes, hvis værdien af varelageret overstiger 1 mill.kr. Varebeholdninger omfatter i denne sammenhæng varekategorier, der registreres på samme funktion.

Varebeholdninger under 1 mill.kr. skal indregnes, såfremt der er væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år, og hvis varelageret overstiger bagatelgrænsen på 100.000 kr. Hvorvidt en forskydning i lagerbeholdningen kan anses som væsentlig, må afgøres på baggrund af en konkret vurdering, men skal dog hvile på et dokumenteret grundlag f.eks. den historiske udvikling i varebeholdningens størrelse.

Varelagre på under 100.000 kr. indregnes ikke.

Bestemmelsen gælder for alle typer af varelagre, dvs. produktionslagre (varen indgår i et produktionsforløb), beredskabslagre og omkostningsvarer (varen bearbejdes ikke og ejes ikke med henblik på videresalg).

Ad 4. Forpligtelser i form af feriepenge

Det har siden regnskab 2005 været frivilligt at indregne feriepenge i balancen, jf. Budget og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner afsnit 7.2.g.

Feriepenge udbetales i forbindelse med afholdelse af ferie, dvs. efter optjeningstidspunktet. I et omkostningsregnskab skal feriepengene registreres på optjeningstids-

punktet. Dette gøres ved en hensættelse i resultatopgørelsen, der samtidig optages som en gæld (en forpligtigelse) i balancen. Når feriepengene udbetales, reduceres gældsposten tilsvarende.

Feriepenge skal omkostningsregistreres og optages på balancen fra 2007. Beregningen af skyldige feriepenge skal omfatte almindelige feriedage og feriefridage, som er optjent.

Ad 5. Hensatte forpligtelser og hensættelser til tab på tilgodehavender

Det har siden regnskab 2004 været obligatorisk at registrere hensatte forpligtelser vedrørende ikke-afdækkede tjenestemandspensioner.

Derimod har det været frivilligt fra regnskab 2005 at registrere følgende forpligtelser angående:

- Fratrædelsesbeløb i forbindelse med åremålsansættelse
- Krav om reetablering ved fraflytning af lejede lokaler
- Retssager.
- Erstatningskrav.
- Miljøforurening.

Ifølge årsregnskabsloven er hensatte forpligtelser opstået som resultat af tidligere be-
givenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske
fordele. Hensatte forpligtelser er i modsætning til finansielle forpligtelser uvisse med
hensyn til størrelse eller forfaldstid, og de skal vedrøre regnskabsåret eller tidligere
regnskabsår.

Øvrige hensatte forpligtelser skal fra 2008 indregnes i den regionale balance i lighed
med gældende regler i staten og i overensstemmelse med årsregnskabslovens prin-
cipper.

Tab på tilgodehavender

I forbindelse med tidligere drøftelser af registreringen og omkostningsføringen af tab på
tilgodehavender er det påpeget, at indregning til nominal værdi af tilgodehavendet i et
vist omfang giver anledning til en overvurdering af tilgodehavendets omfang. Fra regn-
skab 2004 har det derfor været et krav, at der skal foretages en nedskrivning af forven-
tede tab på tilgodehavender, jf. orienteringsskrivelse af 18. december 2003

Fra 2008 stilles der yderligere krav om, at tabene også skal omkostningsføres på rele-
vante funktioner i driftsregnskabet ved brug af art 0.6.

Med venlig hilsen

Henning Elkjær Nielsen